

Jeugdherinneringen:

leren lezen en schrijven op de Hummelschool

door Wiecher van Lingen uit Emmen

Oud Meppel jrg.5, nr.3 (1983) p.31-43.

Over de schrijver   *Wiecher van Lingen werd in 1898 geboren in Meppel.
Zijn vader was banketbakker.
Hij ging in Meppel naar school.
Later werd hij zelf schoolmeester.
In 1983 schrijft hij op wat hij zich herinnert over zijn schooltijd in Meppel.
Hieronder staat een stukje van zijn verhaal.*

*Schrijven deden we op de lei met een griffel als schrijfstift.
Met een cents-liniaal trokken we schrijffregels op de lei en
oefenden ons dan in het schrijven. Eerst delen van letters
en daarna echte schrijfletters.*

*Behalve die liniaal behoorde tot onze vaste
schooluitrusting: een griffelkoker en een sponsdoos.*

*De griffelkoker was in de meeste gevallen geen koker,
maar een platte houten doos met schuifdeksel en één, of
twee, soms zelfs drie verdiepingen hoog.*

*De sponsdoos was van blik en bestond uit twee vakjes
boven elkaar. Het ene vakje was bestemd voor het natte
sponsje waarmee we de lei moesten schoonmaken en het
andere voor het zeemleren lapje waarmee we dan de lei
droogden. Beide vakjes sloten met een dekseltje.*

*Dit sponsdoosje had vaak nog een tweede functie: bij het
natte sponsje brachten we daarin één of enkele bruine
bonen tot ontkieming. Dat de inhoud dan erbarmelijk ging
stinken kon ons de pret niet 45drukken.*

*Hoe men ons leerde lezen weet ik niet meer. Er was wel
een klassikale leesplank van Hoogeveen in het lokaal (aap,
noot, mies, enz.), maar ik geloof niet dat we die ooit
gebruikt hebben. Meester Kuik was al oud. Ik denk niet
dat hij wist hoe hij die leesplank moest gebruiken.*

*De 3de klas was die van juffrouw Schuursma. Zij was jong.
Bij haar schreven we niet meer op leien, maar op papier
en met potlood.*

*Aan de wand hingen de platen van het door Ligthart en
Scheepstra gepropageerde "zaakonderwijs": Op de
boerderij, Bij de timmerman, enz.*

*En wij lazen bij haar in de moderne leesboekjes van "Ot en
Sien", van "Pim en Mien" en van "de wereld in".*

Meer over het leesplankje van vroeger vind je op [wikipedia](https://nl.wikipedia.org/wiki/Leesplankje).